

Περὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς
του τουρκικοῦ Κράτους πόλεσι συλλόγων.

Ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις ἐνόησε καλῶς, ὅτι τὸ ἀληθές αὐτῆς
συμφέρον εἶναι ἡ ὅσον οἶόν τε τελειότερα ἀνάπτυξις τῶν ὑπη-
κόων της ὑλικῶς τε ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς. Διὰ τοῦτο βλέπει
τις εὐχαρίστως αὐτὴν προστατεύουσαν πᾶν ὅ,τι συντείνει εἰς τὴν
ἀνάπτυξιν ταύτην· ἀπὸ τινος χρόνου ὑπὸ τὴν σκέπην αὐτῆς
συνέστησαν ἄλλα τε ἐκπαιδευτήρια καὶ ἐπιστημονικαὶ ἐταιρίαι
καὶ οἱ σύλλογοι, ὧν σκοπὸς εἶναι ἡ διάδοσις τῶν γραμμάτων καὶ
τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων· μέχρι τοῦδε οἱ σύλλογοι περιορί-
ζονται εἰς τοὺς ὀθωμανοὺς μόνον καὶ εἰς τοὺς Ἕλληνας· ἀλλ'
ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις οὐδὲν παρέχει ἐμπόδιον, τὸναντιὸν μάλιστα
ἐπιθυμεῖ ὅλων τῶν ὑπηκόων της ἀνεξαιρέτως τὴν διανοητικὴν
ἀνάπτυξιν, εἶναι ἐλπίς προσεχῶς καὶ οἱ Ἀρμένιοι καὶ οἱ Ἰου-
δαῖοι νὰ συστήσωσι τοιούτους συλλόγους.

Πρόεδρος τοῦ ὀθωμανικοῦ συλλόγου εἶναι ὁ γνωστὸς παρ'
ἡμῖν ἄλλοτε πρέσβυς τῆς Ἱψηλῆς Πύλης Χαλῆλ Βέης· μέλη δὲ
αὐτοῦ εἰσὶν οἱ ἐξοχώτεροι καὶ λογιώτεροι τῶν ὀθωμανῶν καὶ
τινες ἐκ τῶν ἡμετέρων, οἱ γινώσκοντες τὴν ὀθωμανικὴν γλῶσσαν.
Ἐν ταῖς συνεδριάξεσι τοῦ ὀθωμανικοῦ τούτου συλλόγου πολ-
λάκις ἐγένετο λόγος περὶ τῶν ὀφελειῶν, αἷς παρέχει ἡ γνώσις
τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης· διότι καὶ οἱ ὀθωμανοὶ ἤρχισαν νὰ αἰ-
σθάνωνται, ὅτι οὐδεμία ἀληθὲς ἐκπαίδευσις καὶ ἀνατροφή δύνα-
ται νὰ ὑπάρξῃ ἐν τῇ Ἀνατολῇ τοῦλάχιστον, ἄνευ τῆς ἑλληνικῆς
γλώσσης, καὶ ὅτι ὀρεῖλουσι καὶ αὐτοί, ὡς τὰ σοφὰ τῆς Εὐρώ-
πης ἔθνη, βάσιν καὶ θεμέλιον τῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν νὰ θέ-
σωσι τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης. «Ἐὰν ἀπ' ἀρχῆς,
»ἀπὸ τῆς κατακτήσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοῦ Μω-
»άμεθ, ἔλεγε πρὸς ἡμᾶς ἐσχάτως ὀθωμανὸς τις ἄλβανὸς καὶ
τελειοδιδάκτος τοῦ γυμνασίου Ἰωαννίνων, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα
»ἐτίθετο ὡς βάσις τῆς ἀνατροφῆς ἡμῶν, ἴσως ἴσως καὶ σεῖς καὶ
»ἡμεῖς σήμερον ἠθέλομεν εἶσθαι οἱ προεξάρχοντες τοῦ εὐρωπαϊκοῦ
»πολιτισμοῦ, καὶ δὲν ἠθέλομεν παρακολουθεῖ αὐτὸν τοσοῦτον
»μακρόθεν.» Ὡς δὲ ἐμάθομεν παρ' αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει,
ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις σκέπτεται σπουδαίως νὰ συστήσῃ σχο-
λεῖα δημόσια μικτὰ, δηλ. φοιτῶμενα ὑπὸ πάντων ἀνεξαιρέτως
τῶν ὑπηκόων της, ὀθωμανῶν, Ἑλλήνων, Ἀρμενίων, Βουλγάρων

Ἰουδαίων κλπ. Ἐν τούτοις δὲ τοῖς σχολαίοις γλῶσσα κυρία καὶ θεμελιώδης τῆς διδασκαλίας θὰ ᾖ· αἱ ἢ ἑλληνική. Ἐκ ταύτης καὶ μόνης τῆς μεταρρυθμίσεως θέλει προσέλθαι ἔλεγεν ὁ Ἀλβανός, ἡ ἀληθὴς ἀναμόρφωσις καὶ ἀναγέννησις τῶν ἀνατολικῶν λαῶν. Ἡ μὲν ἑλληνική γλῶσσα θὰ λάβῃ μεγαλειτέραν ἀναμφιβόλως ἑκτασιν, ἀλλ' ἡ διανοητικὴ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους ὑπεροχὴ θὰ ἐλαττωθῇ ἐπικριθη-ῶς, ὅταν καὶ οἱ ἄλλοι λάβωσι τὴν αὐτὴν μὲ αὐτὸ ἐκπαίδευσιν· τρανὰ τοῦτου καὶ ψηλαφητὰ παραδείγματα ὑπάρχουσι ἡμεῖς οἱ ἐκ τῶν ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς Ἡπείρου ἐξερχόμενοι Τουρκαλβανοί. Καὶ τοιαῦται μὲν αἱ κρίσεις τοῦ ἑλληνομαθοῦς ἀλβανοῦ. Ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἐπειδὴ τὸ ἡμέτερον ἔθνος ὀφείλει νὰ προεξάρχῃ τῶν ἄλλων καὶ νὰ διδῇ τὸ παράδειγμα τῆς προόδου

ἂν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων.
μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν, οἱ μὲν ἄριστοι,

οἱ λόγιοι καὶ φρόνιμοι τοῦ ἔθνους μας ὀφείλουσι χάριν τῆς ἐθνικῆς τιμῆς νὰ διπλασιάσωσι τὸν ζῆλον ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῶν φώτων καὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὑλικῆς εὐημερίας κατὰ τὴν Ἀνατολήν. Πρὸς τοῦτο δὲ, πλὴν τῶν ἄλλων, τὰ μέγιστα συντελοῦσι καὶ οἱ σύλλογοι· ὥστε μεγάλη ἀπορία μᾶς κατέχει πῶς, τῆς Κυβερνήσεως οὐδὲν παρεμβαλλούσης ἐμπόδιον, τούναντίον μάλιστα τὰ μέγιστα προσπαθήσῃ, καὶ ὡς παράδειγμα ἀναφέρωμεν τὰ οὐκ ὀλίγα καὶ ἀξιόλογα σχολεῖα, τὰ ὅποια ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀδραῖς δαπάναις ἀξιεπαίνως διατηρεῖ ἐν Κρήτῃ πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν λαῶν, ἀποροῦμεν, λέγομεν, πῶς οὐδὲν παρεμβαλλούσης τῆς Κυβερνήσεως ἐμπόδιον δὲν συνέστησαν εἰσέτι τοιοῦτους συλλόγους εἰς ὅλας τὰς μεγαλοπόλεις, τῆς Τουρκίας, οἷον εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, Ἰωάννινα, Ἀλεξάνδρειαν, Κρήτην, Χίον κλπ.

Ἐν τοῖς συλλόγοις αὐστηρῶς πρέπει ν' ἀπαγορεύονται αἱ πολιτικαὶ συζητήσεις, ὡς φρονίμως ποιοῦσιν οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει σύλλογοι.

Οὐδὲ θὰ εἴχωμεν νὰ μεμεθῶμεν τὸ κλείσιμον τοῦ ἐν Σμύρῃ συλλόγου, εἰ μόνον ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως, ὅτι αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ ἠρεύνουν τὸ πρᾶγμα λίαν ἐπιπολαιῶς, ἢ ἠνέωζαν τὰ ὧτα εἰς κυκοφαντίας, ὅπερ εἶναι καὶ τὸ πιθανώτερον· διότι ἄλλως εἶναι ἀδύνατον νὰ πεισθῶμεν, οὔτε ὅτι σύλλογος φιλολογικὸς, συγκείμενος ἐκ τοῦ ἀνθους τῆς Σμυρναϊκῆς κληωνίας, ἀληθῶς παρε-

ἑστράπη τῆς ἐντολῆς του, οὔτε ὅτι ἡ πεφωτισμένη Κυβέρνησις τῆς Ἱψηλῆς Πύλης τὸν ἐκλείσσε μόνον, ἵνα δυσαρεστήσῃ τὴν τόσον καλὴν Σμυρναϊκὴν κοινωνίαν.

Ἀφεύκτως λοιπὸν θὰ ἐμεσολάβησαν ραδιουργίαι καὶ συκοφαντίαι παρὰ τῶν λεγομένων Λατίν-Ραγιασί, καὶ εἶναι καλὸν νὰ ἐρευνήσῃ κάλλιον τὸ πρᾶγμα ἡ πεφωτισμένη Κυβέρνησις τοῦ Σουλτάνου, πρὶν ἀποφασίσῃ ὁριστικῶς νὰ ἐξαίρῃ τοῦ εὐεργετήματος τῶν συλλόγων μόνον τὴν τόσον καλὴν Σμυρναϊκὴν κοινωνίαν. Εἰς τοῦτο δὲ ἐπιμένομεν κατὰ τοσοῦτον μάλλον, καθόσον καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ διὰ τῆς προστατευομένης ἤδη καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθῶς πεφωτισμένης Κυβερνήσεως τοῦ Σουλτάνου Μελίσσης τῶν Ἀθηνῶν παρεξηγήθημεν μόνον ἐν Σμύρνῃ καὶ πολὺ πιθανὸν παρὰ τινος κακοῦ μεταφραστοῦ ἐκ τῶν λεγομένων Λατίν-Ραγιασί (1).

Ἔργα τῶν συλλόγων πρέπει νὰ ᾔναι ἀναγνώσματα φιλολογικὰ καὶ ἐπιστημονικὰ, δημόσια μαθήματα παντοίας ὕλης διὰ τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, ἀνάγνωσις τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων ἐν τῇ ἀπλῇ γλώσσῃ καὶ ἱστορικαὶ ἢ φιλολογικαὶ παρατηρήσεις, συλλογὴ καὶ συντήρησις τῶν ἀρχαιοτήτων κλπ.

Ἄχ πόσῃν εὐχαρίστησιν ᾔσθάνθημεν, ὅτε ἠκούσαμεν ἐν τῷ φιλολογικῷ συλλόγῳ τὸν Κ. Βασιάδην, παραβάλλοντα τοὺς Ἕλληνας ἢ μάλλον εἰπεῖν τοὺς Ἀνατολίτας ἐκ τῶν βίων τοῦ Πλουτάρχου πρὸς τοὺς Ῥωμαίους, ἢ μάλλον εἰπεῖν πρὸς τοὺς λεγομένους σήμερον Εὐρωπαίους, διότι βεβαίως οὔτε ὁ Μιθριδάτης π.χ. οὔτε ὁ Ἀρταξέρξης τοῦ Πλουτάρχου ἦσαν Ἕλληνες, ἀλλ' Ἀνα-

(1) Οὕτω αὐτοκαλοῦνται δυστυχῶς ὑπήκοοί τινες τῆς Ἱψηλῆς Πύλης ἢ καὶ αὐτῆς τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες, διότι πρεσβεύουσι τὸ Λατινικὸν ἢ Παπικὸν δόγμα, ἔχουσι τὴν ἀξίωσιν νὰ ὀνομάζωνται Λατίν-Ραγιασί καὶ κατὰ τὰ συμφέροντά των ὅτε μὲν νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν ἐθνικὴν των ὑπηκοότητα, ὅτε δὲ νὰ διαφεύγωσιν αὐτήν, λέγοντες ὅτι δὲν εἶναι οὔτε ὑπήκοοι τῆς Ἱψηλῆς Πύλης, οὔτε ὑπήκοοι τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ Λατίν-Ραγιασί. Μεγαλειτέρα ταύτης ἀναίδεια ἀμφιβάλλομεν ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλ' εὐτυχῶς ὀλίγοι τῶν πρεσβεούντων τὸ δυτικὸν δόγμα καὶ κατοικούντων ἐν τῇ Ἀνατολῇ τὴν συμμερίζονται.

πολιται, οὔτε ὁ Ἀννίβας καὶ ὁ Γιουγούρθας ἦσαν Ῥωμαῖοι, ἀλλὰ μὴ Ἀνατολίται. Πόσῃ ὕλῃν σκέψεως δὲν παρέσχεον ὁ Κ. Βασιάδης διὰ τῆς εἰσαγωγῆς του εἰς τὴν παράφρασιν τῶν βίων τοῦ Πλουτάρχου· οἱ μὲν Ἀνατολίται, ὑπέδειξεν, εἰς ἅπαντα ἦσαν πρωτότυποι, οἱ δὲ μὴ Ἀνατολίται ἢ οἱ Ῥωμαῖοι εἰς ἅπαντα ἦσαν μιμηταὶ τῶν Ἀνατολιτῶν. Ἐὰν θελήσωμεν δὲ νὰ φιλοσοφήσωμεν εἰς τὸν συλλογισμόν τοῦτον, καὶ θελήσωμεν ἔπειτα νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν σύγκρισίν μας εἰς ἅπαντα τὰ πρὸ μιᾶς τοῦλάχιστον χιλιετηρίδος γενόμενα ἐν τῇ ἀνθρωπότητι, θέλομεν ἐκπλαγῇ τῷ ὄντι διὰ τὴν ὑπεροχὴν ταύτην τῆς Ἀνατολῆς κατέναντι τῆς Δύσεως. Ἐν μέσῳ τοῦ χάους τῆς πολυθείας καὶ τῆς εἰδωλολατρείας φύεται ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὁ Χριστιανισμός, ὅστις, καίτοι πολεμηθεὶς δραστηρίως καὶ ἐν τῇ γενnéσει μάλιστα αὐτοῦ ὑπὸ τε τῶν παντοκρατόρων Ῥωμαίων καὶ ὑφ' ὧν σχεδὸν τῶν ἄλλων ἐθνῶν, διεδόθη ὁμως εἰς πᾶσαν σχεδὸν τὴν ἀνθρωπότητα· φύεται ἀκολούθως μετὰ τινὰς αἰῶνας ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὁ Ὀθωμανισμός καὶ διαδίδεται εἰς μέγα μέρος τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Δὲν ἔλλειψαν θεδαίως μεγαλοφρεῖς ἄνδρες καὶ ἐν τῇ Δύσει, οἵτινες ἠθέλησαν νὰ ἐπιβάλλωσι τὰς θρησκευτικὰς τῶν δοξασίας εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ δὲν ἐτελοσφόρησαν τοσοῦτον, ὅσον οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Μωαμεθανισμοῦ, καίτοι πολλοὶ μὲν τούτων ἀλιεῖς ὄντες, ἄλλοι δὲ πάντῃ ἀπαιδευτοὶ, καὶ ἅπαντες ἐν γένει πρόγονοι τῶν ἀποκαλουμένων σήμερον βαρβάρων Ἀνατολιτῶν.

Ἄλλως δὲ ἐὰν ἐξετάσῃ τις καὶ ὑπὸ ἄλλην ἔποψιν τὴν Ἀνατολὴν καὶ Δύσιν θέλει ἐκπλαγῇ θεδαίως ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τῆς πρώτης κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.

Πανταχοῦ μὲν, ὅπου ἐπεξετάθησαν οἱ Ἀνατολίται Ἕλληνες καὶ πρὸ αὐτοῦ· οἱ ἐπίσης Ἀνατολίται Φοίνικες, οἱ Χαλδαῖοι, οἱ Αἰγύπτιοι καὶ αὐτοὶ οἱ Πέρσαι, διέδοιδον καὶ τὸν κατ' αὐτοὺς γνωστὸν τότε πολιτισμόν. Πανταχοῦ δὲ, ὅπου ἐπεξετάθησαν οἱ μὴ Ἀνατολίται Ῥωμαῖοι ἐπέβαλον μόνον τὴν εἰς αὐτοὺς ὑποταγὴν καὶ τὴν δουλείαν. Ἰχνη τοῦ διαδοθέντος διὰ τοῦ Ἀνατολίτου Μεγάλου Ἀλεξάνδρου εἰς τὴν Ἀσίαν πολιτισμοῦ σώζονται καὶ μέχρι τῆς σήμερον, παρὰ τοῖς ὑποταγεῖσιν εἰς αὐτὸν ἔθνεσιν· ἐν ᾧ ἀμφίβολον εἶναι, ἐὰν τὰ ὑπεταγέντα εἰς τοὺς μὴ Ἀνατολίτας Ῥωμαίους ἔθνη, ὠφελήθησαν κατὰ τι ἐξ αὐτῶν· ἢ ἀκμάζουσα καὶ χρησιμεύουσα ὡς κέντρον πολιτισμοῦ ἐν τῇ Ἀφρικῇ Καρχηδὼν κατεστράφη ἕνεκα ἀντιζηλίας ἐκ θεμελίων ὑπὸ τῶν κα-

τακτητῶν αὐτῆς Ῥωμαίων, καὶ οὐδὲν τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς ἔμει-
νεν ἐν τῷ τόπῳ ἔχνος, μαρτυροῦν τὴν διάδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ
ἢ ἄλλην τινὰ εὐεργεσίαν, ἀνταξίαν τῆς καταστροφῆς τῆς Καρ-
χηδόνας. Ἄλλως δὲ τὸν μὲν ἀρχαῖον πολιτισμὸν τῆς Ἀνατολῆς
διέσωσαν καὶ μετέδωκαν εἰς τὴν Δύσιν τὰ συγγράμματα τῶν
προγόνων ἡμῶν Ἀνατολιτῶν Ἑλλήνων· ὁ δὲ ἀρχαῖος Ῥωμαϊκὸς
πολιτισμὸς ἀπέληξε δυστυχῶς σχεδὸν μόνον εἰς τὴν κοσμικὴν
ἐξουσίαν τοῦ Πάπα.

Ἐντεῦθεν ἐξάγεται ὅτι οἱ μὲν Ἀνατολίται ἐπὶ τῆς ἀρχαιό-
τητος ἦσαν κοσμοπολίται, καὶ πανταχοῦ διέδιδον τὸν πολιτι-
σμὸν ἢ τοῦλάχιστον τὴν χρηστότητα καὶ ἡμερότητα τῶν ἡθῶν
τῶν, οἱ δὲ μὴ Ἀνατολίται Ῥωμαῖοι ἦσαν ἀπλῶς δορυκτῆτορες,
συνεπιφέροντες ἴσως καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν τόπων, τοὺς
ὁποίους κατέκτων· καὶ βεβαίως οὔτε ἡ Ἑλλάς ἤθελε πάθει τό-
σον, οὔτε ὁ πολιτισμὸς ἤθελεν ὀπισθοδρομήσει· ἐὰν μὴ ἐξηνδρα-
πόδιζον οἱ Ῥωμαῖοι· τοσαῦτα πλήθη εἰς τὴν Ἡπειρον, καὶ ἐὰν
μὴ κατεστρέφοντο ὑπὸ τῶν Ῥωμαϊκῶν λεγεώνων αἱ Ἀθῆναι καὶ
ἡ Κόρινθος.

Ναὶ μὲν σήμερον ἔχουσι δίκαιον ἴσως οἱ πεπαιδευμένοι λαοὶ
τῆς Δύσεως ν' ἀποκαλῶσιν ἡμᾶς τοὺς Ἀνατολίτας βαρβάρους
καὶ ἀπολιτεύτους· ἀλλ' ἂς μὴ λησμονῶσιν, ὅτι ἐν τῇ Ἀνατολῇ
κυρίως ἐγεννήθη ὁ πολιτισμὸς. Δὲν εἶναι δὲ ἴσως παράδοξον νὰ
ἐκπλήξῃ καὶ αὖθις τὸν κόσμον μὲ θαύματα ἡ Ἀνατολή, ἀρκεῖ
μόνον νὰ ἐκλείψωσιν ἀπ' αὐτῆς αἱ θρησκευτικαὶ ραδιουργίαι καὶ
αἱ πολιτικαὶ ἀντιζηλίαι τῆς Δύσεως. Ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον.

Οἱ σύλλογοι ἐνεργοῦσι θαυμασίως εἰς τὴν Ἀνατολὴν πρὸς
ἀνάπλασιν αὐτῆς καὶ πρὸς διάδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ. Διὰ νὰ
ἐνεργῶσιν ὅμως σκοπιμώτερον, πρέπει νὰ ᾔναι μόνιμοι καὶ νὰ
προστατεύωνται ὑπὸ τῶν πεφωτισμένων Κυβερνήσεων τῆς Ἀ-
νατολῆς· καὶ περὶ μὲν τῆς προστασίας, τὴν ὁποίαν παρέχει εἰς
αὐτοὺς ἡ αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις τοῦ Σουλτάνου, δὲν ἔχομεν
λέξεις ἱκανάς, ἵνα ἐπαινέσωμεν ἀρκούντως τὴν προστασίαν ταύ-
την. Διὰ νὰ ᾔναι ὅμως μόνιμοι οἱ σύλλογοι, πρέπει νὰ ἔχωσι
καὶ ἴδια καταστήματα, ἐν οἷς νὰ συνεδριάζωσι δημοσίᾳ τὰ μέ-
λη καὶ νὰ διδάσκωνται δημόσια κοινωφελῆ μαθήματα.

Καὶ νὰ παρέξῃ μὲν τοιαῦτα καταστήματα εἰς τοὺς ἐν Κων-
σταντινουπόλει συλλόγους ἡ τουρκικὴ Κυβέρνησις, καίτοι πᾶσαν
ἔχουσα τὴν πρὸς τοῦτο διάθεσιν, ἴσως δὲν εἶναι καὶ πολὺ

εὐκόλον ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀλλὰ φρονοῦμεν, ὅτι δὲν εἶναι πολὺ δύσκολον ν' ἀποκτήσωσιν ἀφ' αὐτῶν οἱ σύλλογοι ἴδιον κατὰσθημα ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅπου, ὡς γινώσκομεν, ὑπάρχουσιν ἄχρι τοῦδε τέσσαρες σύλλογοι, ὁ ὀθωμανικὸς, ὁ φιλολογικὸς, ὁ ἰατρικὸς καὶ ὁ μουσικὸς· δὲν εἶναι δὲ παράδοξον νὰ σχηματισθῶσι μετ' οὐ πολὺ καὶ ἕτεροι δύο, ὁ ἀρμενικὸς καὶ ὁ ἰουδαϊκός. Μέλη τῶν συλλόγων τούτων εἶναι οἱ σπουδαιότεροι ἄνδρες τῆς Ἀνατολῆς. Ὅταν οὗτοι συνέλθωσι, συσκεφθῶσι καὶ ἐκλέξωσι κατὰλληλὸν τινα τόπον πρὸς ἀνέγερσιν ἐνὸς καταλλήλου καταστήματος, δὲν εἶναι δύσκολον, φρονοῦμεν, νὰ εὐρεθῶσι καὶ τὰ πρὸς οἰκοδόμησιν αὐτοῦ. Πρὸς οἰκοδόμησιν ἐνὸς τοιούτου καταστήματος δὲν ἀπαιτοῦνται, νομίζομεν, πλείοτεραι τῶν πέντε ἢ τὸ πολὺ δέκα χιλιάδων λιρῶν· δύσκολον δὲ δὲν εἶναι νὰ ἐξευρεθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ μετοχῶν ἢ δι' ἐνὸς δανείου· ἕκαστος δὲ τῶν συλλόγων νὰ πληρῶνῃ κατ' ἑτος χρηματικόν τι ποσὸν ὡς ἐνοίκιον ἢ ὡς χρεώλυτρον μέχρις ἀποσβέσεως τοῦ πρὸς ἀνέγερσιν δανείου· ἕκαστος δὲ σύλλογος ἄς συνεδριάξῃ ἰδίᾳ ἐν τῷ καταστήματι ἅπαξ τῆς ἐβδομάδος, τὰ δὲ μαθήματα καὶ αἱ ἀγορεύσεις ἢ αἱ ὁμιλίαι ἄς γίνωνται δημοσίᾳ καὶ ἄς παρευρίσκωνται ὅσα μέλη ὄλων τῶν συλλόγων εὐαρεστοῦνται.

Τὴν πρωτοβουλίαν ταύτην ἐὰν λάβῃ ὁ ὀθωμανικὸς σύλλογος, νομίζομεν, ὅτι καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ Σουλτάνου θὰ συνδράμῃ, καὶ ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει καθήκον νὰ μὴ καθυστερήσῃ.

Μετ' εὐχαριστήσεως δ' ἐμάθομεν, ὅτι τοιοῦτος σύλλογος συνιστᾶται ἤδη καὶ ἐν ταῖς λεγομέναις Σαράντα Ἐκκλησιαῖς. Μεγάλως δὲ θὰ εὐχαριστηθῶσι καὶ θὰ ὠφεληθῶσι, νομίζομεν, αἱ τε Κυβερνήσεις τῆς Ἀνατολῆς καὶ σύμπαντες οἱ Ἀνατολικοὶ λαοί, ἐὰν συστηθῶσι τοιοῦτοι σύλλογοι οὐ μόνον εἰς ὅσας μεγαλόπολεις ἐμνημονεύσαμεν, ἀλλὰ καὶ πανταχοῦ, ὅπου ὑπάρχει ἀνθρώπινος κοινωνία.

Καθῆκον δὲ μέγα ἔχουσι νὰ συμβουλευέωσι τοῦτο εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς οἱ τε διαφόρων θρησκευμάτων ἱερεῖς καὶ οἱ διδάσκαλοι τῶν κοινοτήτων, ἀπὸν γὰρ πλείονες τοῦ ἐνὸς ὑπάρχετε, ἐκεῖ καὶ ἐγὼ ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν ἔσομαι· εἶπε καὶ αὐτὸς ὁ Θεάνθρωπος μὲν κατὰ τοὺς Χριστιανοὺς, μέγας δὲ προφήτης κατὰ τοὺς Ὀθωμανοὺς, Ἰησοῦς Χριστός. Καθῆκον ἱερὸν ἔχουσιν ἐπίσης καὶ ἅπαντες οἱ δημοσιογράφοι καὶ συγγραφεῖς νὰ προσφέρωσι δωρεὰν τὰ συγγράμματά των ἢ καὶ ἅπαντα τὰ ἔργα τοῦ νοῦς των εἰς τοὺς τοιούτους συλλόγους. Πρὸς εὐ-

χερεσιέραν δὲ ἐκπλήρῳσιν τοῦ τοιούτου ἱεροῦ καθήκοντος παρ' ἡμῶν, παρακαλοῦμεν τὰς ἐφορίας ἢ τοὺς προέδρους τῶν τοιούτων ὑπαρχόντων ἢ συστηθησομένων κατὰ τὴν Ἀνατολὴν συλλόγων νὰ μᾶς εἰδοποιήσωσι τὸ διὰ τίνος μέσου δυνάμεθα νὰ τοῖς πέμψωμεν τὰ ἅπαντα ἢ τὰ σωζόμενα τῶν διανοητικῶν ἡμῶν ἔργων· ὡς τιμὴν δὲ μεγάλην ἐθεωρήσαμεν καὶ θέλομεν θεωρήσει καὶ τὸ ἂν ὀνομασθῶμεν ὑπὸ τοιούτων συλλόγων καὶ μέλη ἀντεπιστέλλοντα, ἢ ἑκτακτα ἢ ἐπίτιμα. Μόνον διὰ τῶν εἰρηνικῶν τούτων μέσων καὶ μόνον διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὕλικῆς εὐημερίας θὰ δυνηθῇ ταχέως, ἐλπίζομεν, ἡ Ἀνατολὴ νὰ παύσῃ τοῦ νὰ ὀνομάζεται ὑπὸ τῶν λαῶν τῆς Δύσεως βάρβαρος καὶ ἀπολίτευτος. Διὰ τῶν μέσων τούτων ἴσως δυνηθῇ μάλιστα ἡ Ἀνατολὴ νὰ ἐκπλήξῃ μίαν ἡμέραν τὸν κόσμον καὶ μὲ θαύματα. Τὴν πρὸς τοῦτο ὥθησιν δίδει ἤδη καὶ αὐτὴ ἡ πεφωτισμένη Κυβέρνησις τοῦ Σουλτάνου· ἄς μάθωσι δὲ καὶ οἱ πολιτικοὶ ἄλλων τινῶν χριστιανικῶν Κυβερνήσεων τῆς Ἀνατολῆς ὅτι οὔτε ὁ μέγας Βεζύρης οὔτε ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν οὔτε διάφοροι ἄλλοι ἐπισημότατοι Ὀθωμανοὶ ἀπηξίωσαν ὁ μὲν νὰ ὀνομασθῇ καὶ τιμητικὸς πρόεδρος τοῦ ἐνὸς ἐν τῇ Ἀνατολῇ συλλόγου, ὁ δὲ καὶ τακτικὸς πρόεδρος αὐτοῦ καὶ ὁ τρίτος μέλος· ἄς μάθωσι πρὸς τούτοις τινὲς τῶν Νομαρχῶν τῆς Ἀνατολῆς ὅτι ὁ γενικὸς διοικητὴς τῆς Κρήτης, καθ' ἃς ἔχομεν θετικὰς πληροφορίες, ὁσάκις ἐκ περιστάσεως τὸ δημόσιον ταμεῖον στερεῖται χρημάτων, ἵνα πληρῶσῃ ἐγκαίρως τοὺς μισθοὺς τῶν διδασκάλων, τοὺς πληρῶνει οὗτος ἐκ τοῦ ἰδιαίτερου τοῦ ταμεῖου, λέγων συνήθως «*εἴ, αἱ προτιμώτερον νὰ στερηθῶ ἐγὼ χρημάτων ἢ οἱ διδάσκαλοι*» ἄς ἀναγνώσῃ πρὸς τούτοις καὶ ἡγεμόνες τινὲς τῆς Δύσεως τὸ ὑπ' ἀριθ. 840 καὶ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 13 Ἰανουαρίου 1865 φύλλον τῆς ἀξιολόγου *Bužantidos* καὶ ἐν αὐτῷ θελουσιν εὑρεῖ περιγραφὴν, καθ' ἣν αὐτοπροσώπως ἡ Α. Μ. ὁ Σουλτάνος καὶ οἱ ὑπουργοὶ αὐτοῦ διένειμαν τὰ βραβεῖα εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς ἱατρικῆς, τοῦ μηχανικοῦ, τοῦ πυροβόλικου καὶ τῆς ἐν Χάλκῃ ναυτικῆς σχολῆς. Ἄς ἀναγνώσῃ πρὸς τούτοις μετ' ἐπιστάσεως τὴν περιγραφὴν ταύτην τῆς *Bužantidos* καὶ τινες ἄλλοι ἡγεμονίσκοι τῆς Ἀνατολῆς, ἰδίως οἱ καταδιώκοντες τὰ γράμματα καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ οἱ μὴ προσητατεύοντες ἀρκούντως τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὕλικῆς εὐημερίας τῶν λαῶν τῶν καὶ ἄς μὴ λησμονῶσιν οἱ ἡγεμονίσκοι οὗτοι, ὅτι ὁ μέγας ἀναμορφωτὴς τῆς Ἀνατολῆς τοῦρκος Μεχμέτ-Ἀλῆς ἐνησμενίζετο νὰ ὀνομάζεται πατὴρ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκπαιδευο-

μένων αιχμαλώτων ἑλληνοπαίδων, οἵτινες σήμερον διέπουσι τὰς τύχας τῆς Αἰγύπτου, καὶ πολλάκις μάλιστα χαριεντιζόμενος τοῖς ἔλεγεν «ἐγὼ μὲν μετ' εὐχαριστήσεως θέλω τὰ ὀνομάζωμαι πατὴρ σας, ἀλλὰ θὰ καταδέχεσθε ἄρα γε καὶ σεῖς »μίαρ ἡμέραν τὰ ὀνομάζεσθε τέκνα μου;» Τὴν πληροφορίαν ταύτην ἐλάβομεν παρ' ἐνὸς τῶν ἐκπαιδευομένων τότε αιχμαλώτων, ὅστις σήμερον κατέχει ὑψηλὴν ἐν Αἰγύπτῳ θέσιν.

Τοιαύτη πρέπει νὰ ᾔται ἡ προστασία, τὴν ἑποῖαν πρέπει νὰ παρέχωσιν οἱ ἡγεμόνες εἰς τοὺς λαοὺς των. Εὐτυχῶς δὲ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Α. Μ. τοῦ νῦν Σουλτάνου καθὼς καὶ ἡ Κυβέρνησις τοῦ ἡγεμόνος τῆς Αἰγύπτου Μεχμέτ Ἀλῆ, δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς παράδειγμα καὶ νὰ ἐξεγείρωσι τὴν φιλοτιμίαν πολλῶν ἐκτῶν αὐτονομαζομένων πολιτικῶν ἀνδρῶν ἡ ὄντων μελῶν χριστιανικῶν Κυβερνήσεων. Ἄχ πόσον ἐπιθυμούσαμεν νὰ εἶχωμεν τὴν στιγμὴν ταύτην στεντώρειον ἢ ὑπεράνθρωπον φωνήν, ἵνα διακηρύξωμεν δι' αὐτῆς εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ΟΤΙ Η ΑΝΑΤΟΛΗ ΑΝΑΓΕΝΝΑΤΑΙ ΗΔΗ διὰ νὰ γείνη ὁμῶς τοῦτο ταχύτερον καὶ εἰρηνικώτερον, πρέπει ΝΑ ΕΚΔΕΨΩΣΙΝ ΑΠ' ΑΥΤΗΣ ΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΡΑΔΙΟΥΡΓΙΑΙ ΚΑΙ ΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΑΝΤΙΖΗΛΙΑΙ ΤΗΣ ΔΥΣΕΩΣ.

Ἐν δὲ τοῖς ἑλληνικοῖς συλλόγοις ἐδιδάχθησαν κατὰ τὸν Ἰανουάριον καὶ θὰ διδασθῶσι κατὰ τὸν Φεβρουάριον τὰ ἐξῆς μαθήματα.

Πρόγραμμα τῶν δημοσίων μαθημάτων τῶν ἑλληνικῶν Συλλόγων.

(Β'. Διμηνία)

Ἰανουάριος καὶ Φεβρουάριος τοῦ 1865.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ. 3. Κυριακὴ (2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Η. Βασιιάδης. Ἑλληνικὴ φιλολογία (ἀνάγνωσις τῶν παραλλήλων βίων τοῦ Πλουτάρχου κατὰ χειρόγραφον παράφρασιν ἐν τῇ ἀπλῇ γλώσσῃ καὶ ἱστορικαὶ ἐπ' αὐτῶν ἀναπτύξεις) Ἀ. Βίος Περικλέους.

6. Τετάρτη (7 1/2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Κ. Καραθεοδωρῆ. Φυσικὴ (περὶ δυναμικῆς ἢ ηλεκτρικῆς.)

7. Πέμπτη (2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Γ. Σοφοκλῆς. Ἱστορία (τῆς Ἀρμενίας).

10. Κυριακή (2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Ζωηρός. Ἑλληνική φιλολογία (περὶ λυρικῆς ποιήσεως).

13. Τετάρτη (7 1/2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Α. Σπαθάρης. Φυσικὴ (περὶ ἀέρος).

17. Κυριακή (2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Λαζόπουλος. Ἱστορία Βυζαντινὴ (Βασιλεία Ἡρακλείου).

20. Τετάρτη (7 1/2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Βασιάδης Ἑλλήν. φιλολογία (6'. βίος Τιμολέοντος).

24. Κυριακή (2 μ. μ.)

Ἰ. Κ. Ξ. Ζωγράφος. Ὑγιεινή.

17. Τετάρτη (7 1/2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Α. Σπαθάρης. Φυσικὴ (περὶ ἀέρος).

30. Σάββατον (2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Σοφοκλῆς. Ἱστορία (τῆς Ἀρμενίας).

31. Κυριακή (2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Βασιάδης. Φιλολογικὴ ἀνάλυσις τῶν ἱππέων τοῦ Ἀριστοφάνους.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ. 2. Τρίτη (2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Ἐμ. Ἰωαννίδης. Δίκη καὶ καταδίκη τοῦ Σωκράτους.

3. Τετάρτη (7 1/2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Κ. Καραθεοδωρῆ. Φυσικὴ (περὶ δυναμικῆς ἡλεκτρικῆς).

7. Κυριακή (2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Ξ. Ζωγράφος. Ὑγιεινή.

19. Τετάρτη (7 2/2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Α. Ι. Πασπάτης. Νεώτεραι περιηγήσεις εἰς τὴν Ἀφρικὴν (περὶ τῶν πηγῶν τοῦ Νείλου).

14. Κυριακή (2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Η. Βασιάδης (γ'. βίος Φιλοποίμενος).

17. Τετάρτη (7 1/2 μ. μ.)

Ὁ Κ. Α. Σπαθάρης. Φυσικὴ (περὶ ἀέρος).

21. Κυριακή (2 μ. μ.)

Ο Κ. Ἀριστοτέλης. Περί τοῦ ὥραίου.

24. Τετάρτη (7 1/2 μ. μ.)

Ο Κ. Βεγλερής. Ὑγιεινὴ (περὶ διατροφῆς ἢ περὶ θηλάσεως τῶν νεογεννητῶν).

28. Κυριακή (2 μ. μ.)

Ο Κ. Η. Βασιάδης. Φιλολογικὴ ἀνάλυσις τοῦ Κύκλωπος τοῦ Εὐριπίδου.

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο, πιστεύομεν, ὅτι θὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς δεῖγμα φιλοτιμίας καὶ ἀληθοῦς πατριωτισμοῦ παρὰ τισι τῶν ἐνταῦθα, οἵτινες ἐμμίσθου μὲν τινος θέσεως ὑπαρχούσης, σπεύδουσι, καὶ πολλάκις μάλιστα καταρῶν διουργοῦντες ἄλλους, ἵνα τὴν καθέξωσι. Γενόμενοι δὲ ἅπαξ κάτοχοι αὐτῆς, ἀρκοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τοὺς τίτλους εἰς τὰς τιμὰς καὶ εἰς τὰς ἀποδοχάς. Τὴν δὲ γενικὴν καὶ ἰδίως τὴν τῶν φοιτητῶν ὠφέλειαν θεωροῦσι δευτερεύουσαν. Τινὲς δ' ἐξ αὐτῶν ἀδιαφοροῦσι καθ' ὅλοκληρίαν, καὶ ἂν ἀπουσιάζωσι πολλάκις, ἢ ἂν τὰ στήθη τῶν φοιτητῶν τῶν σήπωνται ἐκ τῆς ἀντιγραφῆς τῶν σοφῶν μαθημάτων των.

Οὕτω πως, φρονοῦμεν, δὲν πολιτεύονται οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπιστήμονες· ἀλλ' ἅπαντες καὶ πληρώνουσι πρὸς διατήρησιν τῶν συλλόγων καὶ τακτικῶς τακτικώτατα συνεδριάζουσι, καὶ ἀμισθὶ ἢ καὶ μὲ δαπάνην τοῦ τε χρόνου καὶ τοῦ ἀργυρίου των διδάσκουσι δημόσια καὶ κοινωφελῆ μαθήματα.

Ἀλλὰ τὴν τοιαύτην παρ' ἡμῖν ὀλιγωρίαν τῶν λογίων πρέπει ν' ἀποδώσωμεν κατὰ μέγα μέρος καὶ εἰς τὸ ἐπικρατήσαν ἄχρι τοῦδε σύστημα τοῦ ὅτι διωρίζοντο ἄνευ δοκιμασίας τινός, ἢ συναγωνισμοῦ, καὶ πολλάκις ἄνευ ἀνάγκης εἰς τὰς ἐμμίσθους θέσεις οἱ προστατευόμενοι ἢ οἱ εὐνοούμενοι ἢ οἱ ἀφοσιωμένοι· παραγεμισθέντος λοιπὸν ὑπὸ τοιούτων τοῦ Πανεπιστημίου, ἐμάρανθη ὁ ζῆλος καὶ τῶν ἱκανῶν. Τὴν τοιαύτην ὀλιγωρίαν πρέπει ν' ἀποδώσωμεν ἐπίσης καὶ εἰς τὴν ἔλλειψιν ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς ἄχρι τοῦδε πολιτικὰς περιπετείας τῆς πατρίδος. Τοῦ λοιποῦ δὲ, πιστεύομεν, ὅτι καὶ ἡ Κυβέρνησις θὰ ἦναι προσεκτικωτέρα εἰς τοὺς διορισμούς

τῶν καθηγητῶν, καὶ ἡ βουλὴ δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ οἱ καθηγηταὶ θὰ ἐκτελῶσι μετὰ πλείοτέρου ζήλου τὸ καθήκον των.

Περὶ βάμβακος καὶ καλλιέργιας αὐτοῦ.

Τὸ μέγα συμφέρον τῆς καλλιέργιας τοῦ φυτοῦ τούτου ἐν Ἑλλάδι μοὶ δίδει ἀφορμὴν νὰ εἰπῶ τινὰ ἐν συντόμῳ περὶ αὐτοῦ, ἐκθέτων τὴν κατὰγωγὴν καὶ εἰσαγωγὴν αὐτοῦ ἐν Εὐρώπῃ, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν σημερινὴν κατάστασιν καὶ τὰς ἀπαιτούμενας ἐργασίας πρὸς τελείαν ἐπιτυχίαν τῆς καλῆς συγκομιδῆς του. Ἡ κατὰγωγὴ τοῦ βάμβακος εἶναι πολλὰ ἀρχαία. Οἱ Αἰγύπτιοι, οἱ Ἰνδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι ἐπεχείρισαν κατὰ πρῶτον τὴν καλλιέργειαν αὐτοῦ· οἱ δὲ Ἄραβες εἰσήγαγον αὐτὴν εἰς τὴν Εὐρώπην κατὰ τὸν IX αἰῶνα. Εἰς τὸ Μαρόκον δὲ καὶ Φεζ ὑπῆρχον κατὰ τὸν XIII αἰῶνα ἐργοστάσια πρὸς κατασκευὴν βαμβακερῶν ὑφασμάτων. Ὁ βάμβαξ καλλιεργεῖται τὴν σήμερον εἰς τὴν Κάτω Αἴγυπτον, εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Συρίαν, εἰς τὴν Περσίαν, εἰς τὴν Ἀσίαν, εἰς τὴν Μάλταν, εἰς τὴν Τοσχάνην, εἰς τὴν Ἰσπανίαν, εἰς τὴν Βραζήλειαν, εἰς τὰς Ἰνδίας, εἰς τὴν Ἀμερικὴν κλπ. Ὁ στέλεχος τοῦ βάμβακος εἶναι πολὺκλαδος· αἱ δὲ ῥίζαι αὐτοῦ ἰνώδεις· τὸ ὕψος αὐτοῦ δὲν ὑπερβαίνει τὰ δύο μέτρα. Οἱ δὲ κλάδοι εἶναι τοποθετημένοι πυραμοειδῶς, καὶ φέρουν φύλλα μὲ μακροειδεῖς μίσχους, διηρημένους εἰς 3, 5 ἢ 7 λόβους στρογγίλους. Τὰ ἄνθη αὐτοῦ γεννῶνται ὑπὸ τῆς μάλης τοῦ φύλλου καὶ φέρονται ὑπὸ μακρῶν οὐρῶν· ὁ δὲ καρπὸς συνίσταται εἰς κόκον ὡσειδῆ, ἐμπεριέχοντα 7 ἕως 12 σπόρους ἐπίσης ὡσειδεῖς, τετυλιγμένους μὲ τὸ χνούδι τοῦ βάμβακος.

Ἡ διάρκεια τοῦ ἐτήσιου βάμβακος εἶναι 6 ἕως 7 μηνῶν, κατὰ τὰ ἔτη. Τὸ φυτόν τοῦτο πρὸς τελείαν ὠρίμανσιν τοῦ καρποῦ, ἀπαιτεῖ 45 ἕως 48 βαθμοὺς ζέστης. Ὁ βάμβαξ διαίρεται εἰς δύο εἶδη, δηλ. 1) εἰς ἐτήσιον καὶ 2) εἰς πολυετή· διὰ πολλοὺς δὲ λόγους ἡ καλλιέργεια τοῦ πρώτου εἶναι ἡ μᾶλλον συμφέρουσα. Αἱ καλλίτεραι ποιότητες διὰ τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος εἶναι αἱ ἐκ τοῦ σπύρου τῆς Γεωργίας, τῆς Αἰγύπτου,